

**100 – lecie
niepodległości Polski**

Uniwersytet Rolniczy imienia Hugona Kołłątaja w Krakowie, przywołuje pamięć i składa hołd uczestnikom walk o niepodległość i granice II Rzeczypospolitej w latach 1914 – 1921, którzy byli słuchaczami Studium Rolniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego i powodowani potrzebą serca, jako ochotnicy, szkolne ławy zamienili na okopy.

Trzynastu studentów rolnictwa – Studium Rolniczego w Krakowie i Akademii Rolniczej w Dublanach oddało młode życie w walkach o niepodległość Polski.

1. Stanisław Jaxa-Chamiec, herbu Gryf, lat 25, student Studium Rolniczego, podporucznik 7 Pułku Ułanów III Korpusu Wojska Polskiego, poległ **15. 04.1918** roku pod Niemirowem (obwód lwowski), pochowany w zbiorowej mogile

2. Zygmunt Karwacki, pseudonim Stanisław Bończa, lat 23, student Studium Rolniczego, żołnierz 1 Pułku Ułanów Legionów Polskich, dowódca 2 Kompanii, 5 Pułku Piechoty, podporucznik, pośmiertnie mianowany kapitanem, poległ **4.07.1916** roku pod Kostiuchnowką nad Styrem (gubernia wołyńska), ciało zostało na placu boju

3. Wojciech Kunicki, absolwent Studium Rolniczego w roku 1914, podporucznik 7 Kompanii, 3 Pułku Piechoty Legionów Polskich, poległ **25.07.1920** roku we wsi Świącica (powiat wołkowyski, Białoruś)

4. Witold Langer, lat 21, student Studium Rolniczego, podporucznik Artylerii Polowej, poległ **8.03.1919** roku pod Lwowem

5. Alfred Mehoffer, bratanek Józefa Mehoffera, Rektora Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w latach 1914-1918, student Studium Rolniczego, żołnierz 8 Pułku Ułanów Legionów Polskich, ciężko ranny w bitwie pod Stanisławczykiem (obwód lwowski), zmarł **8.08.1920** roku w Szpitalu Wojskowym we Lwowie, pochowany na Cmentarzu Obrońców Lwowa

6. Henryk Narkiewicz-Jodko, lat 24, student Studium Rolniczego, porucznik 1 Pułku Artylerii Polowej, 8 baterii, poległ **12.05.1920** roku pod Kijowem, przewieziony z kościoła św. Aleksandra w Kijowie na dworzec kolejowy, miejscowość docelowa Mińsk Litewski

7. Jan Siemianowski, lat 21, student Studium Rolniczego, żołnierz 68 Pułku Piechoty Wojska Polskiego, poległ w boju w **lipcu 1920** roku, ciało zostało na polu bitwy

8. Włodzimierz Skibniewski, lat 21, przyjęty w poczet studentów Studium Rolniczego, przejazdem we Lwowie, spontanicznie wstąpił w szeregi walczących Polaków, poległ **17.11.1918** roku w okolicy parku Stryjskiego, pochowany na Cmentarzu Obrońców Lwowa

9. Stanisław Sopiński, lat 25, ukończył dwa lata Studium Rolniczego, plutonowy 2 Pułku Szwoleżerów, zmarł z trudów wojennych **29.03.1919** roku w szpitalu w Kowlu pod Włocławkiem

10. Jan Surzycki, lat 23, syn profesora ekonomii rolniczej Stefana Surzyckiego, dyrektora Studium Rolniczego w latach 1921-1923, pierwszego dziekana Wydziału Rolniczego w roku 1923, student Studium Rolniczego, poległ **9.05.1921** roku, w III powstaniu śląskim, we wsi Stare Koźle pod Kędzierzynem, pochowany w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie

11. Henryk Żyła, lat 24, ukończył dwa lata Studium Rolniczego, porucznik, dowódca 11 Kompanii, poległ **7.07.1920** roku w bitwie pod Uchodołami na Białorusi, pośmiertnie mianowany kapitanem

12. Konstanty Jakubowski, lat 25, student Akademii Rolniczej w Dublanach, podchorąży, zmarł z ran odniesionych w czasie napadu Ukraińców na Dublany **28.11.1918** roku, pochowany na Cmentarzu Obrońców Lwowa

13. Felicjan Szczepanowski, lat 20, student Akademii Rolniczej w Dublanach, szeregowy załogi odcinka III, poległ **11.11.1918** roku we Lwowie, pochowany na Cmentarzu Obrońców Lwowa

Wszyscy, nieznanymi z nazwiska, żołnierze – studenci polskich szkół i uniwersytetów, uczestnicy walk I wojny światowej 1914-1918, wojny polsko-bolszewickiej 1919-1920, powstań śląskich 1919, 1920, 1921 i powstania wielkopolskiego 1918-1919, polegli w bitwach, zmarli z trudów wojennych, ran i chorób.

*Jestem cięciwą przez Boga napiętą
I idę w życie już jedynie po to
By spełnić czynem Boską wolę świętą!*

Włodzimierz Skibniewski

Cześć Ich pamięci!

Bibliografia:

1. Spis Byłych Słuchaczy Rolnictwa poległych w czasie wojny światowej oraz walk o niepodległość Polski sporządzony przez uczestników Zjazdu Absolwentów Studiów Rolniczych w Krakowie, w roku 1935
2. Dokumenty ze zbiorów Archiwum UJ
3. Portret Zygmunta Karwackiego https://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Karwacki, dostęp 17 VII 2018
4. Portret Włodzimierza Skibniewskiego i fragment wiersza, Stanisław S. Nicieja, Cmentarz Obrońców Lwowa, Wrocław 1990, s. 373
5. Portret Jana Surzyckiego, zbiory Muzeum UR, fot. G. Wojcieszek
6. Grób Alfreda Mehoffera, Stanisław S. Nicieja, Cmentarz Obrońców Lwowa, Wrocław 1990, s. 352
7. Czapka maciejówka ze strony Związku Legionistów Polskich <https://dobroni.pl/n/maciejowka-zwiazku-l/1756>, dostęp 18 VIII 2018
8. Fotografie: fragment pomnika J. Piłsudskiego w Krakowie autor Czesław Dźwigaj, flagi Krakowa i Polski, groby K. Jakubowskiego i S. Szczepanowskiego i pozostałe – D. Gajewska

Biblioteka Główna, Muzeum UR

Tekst: Danuta Gajewska

Opracowanie graficzne: Adrian Krawczyk

Kraków w hołdzie bohaterom Wielkiej Wojny

(wybór)

Tablica na Wieży Ratuszowej, strona wschodnia

Tablica na Wieży Ratuszowej, strona północna

Tablica na Cmentarzu Rakowickim

Kwatery żołnierzy z I wojny światowej, Cmentarz Rakowicki

Pomnik – mogiła Rokitniańczyków, na drugim planie pomnik – mogiła żołnierzy z I wojny światowej, Cmentarz Rakowicki

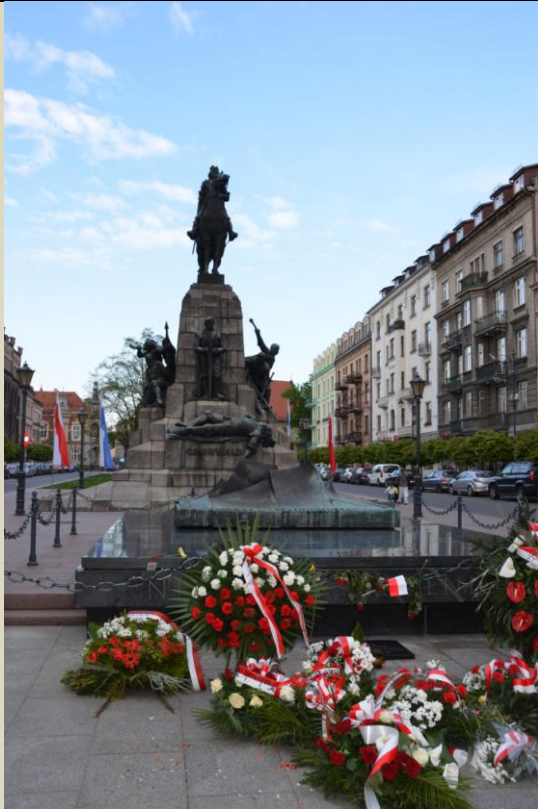
Grobowiec Surzyckich – miejsce pochówku Jana Surzyckiego, w renowacji, Cmentarz Rakowicki

Tablica przy ulicy Piłsudskiego

Tablica przy ulicy Rajskiej

Kwiaty pod pomnikiem Nieznanego Żołnierza
– na pierwszym planie

Lekcja Śpiewania, sierpień 2018

Pomnik Józefa Piłsudskiego (Czesława Dźwigają) odświeżony w 2008 roku.